

Håndtering af instrumenter til sårbehandling

Generelt om instrumenter til sårbehandling

Til sårpleje anvendes primært éngangsinstrumenter. Håndteringen af disse bør følge fabrikantens anvisning.

Éngangsinstrumenter er markeret med hvilket betyder, at instrumenterne kun må anvendes én gang, også selv om det er samme borger, som instrumenterne anvendes til.

Instrumenter til sårpleje, som er beregnet til flergangsbrug, kan anvendes til den samme borger eller til en anden borger, forudsat at rengøring og desinfektion samt håndtering og opbevaring af instrumenterne efterlever nedenstående forholdsregler.

Er der krav om sterile instrumenter til en sårbehandling, skal dette anvendes. Dette vil typisk fremgå af den specifikke procedure i VAR.

Mål

At forebygge, at der via instrumenter sker smitte fra en borger og til en anden samt at borgeren ikke gensmitter sig selv.

Jura/Etik

Anvendes engangsinstrumenter på anden måde end anbefalet af fabrikanten, ophører fabrikantens ansvar.

Instrumenter til flergangsbrug

Instrumenter til flergangsbrug skal gennemgå en korrekt rengøring og desinfektion efter hvert brug, også selv om det er samme borger, der skal anvende instrumentet.

Instrumenterne skal først rengøres med vand og sæbe, dernæst skal de desinficeres.

En korrekt desinfektion af instrumenter til flergangsbrug kan foretages på én af følgende måder:

Første valg

- Maskinel rengøring og desinfektion i instrumentopvaskemaskine

Alternativt

- Manuel rengøring efterfulgt af kemisk henstandsdesinfektion (high level desinfektion)

Aktuelt er der to produkter, som kan anvendes til henstandsdesinfektion, svarende til high level desinfektion, som er påkrævet til f.eks. sårinstrumenter.

Disse produkter er:

- Erisan Oxy +
 - Instrumenter rengøres manuelt med vand og sæbe – anvend evt. lille børste
 - 50 g (1 brev) blandes med 1 liter rent varmt vand (5% opløsning = high level desinfektion). Rør et par gange i opløsningen for at få granulatet til at opløses hurtigere. Opløsningen er klar til brug, når granulatet er helt opløst.

Lav opløsningen i en stor beholder, da den kemiske reaktion får opløsningen til at skumme op.

- Rengjorte instrumenter nedsænkes i kar med 5% opløsning. Sørg for at instrumenterne er helt dækket.
 - Sæt låg på og lad virke i 30 min.
 - Skyl efterfølgende med rent vand.
 - Instrumenterne aftørres med ren klud og er klar til brug eller opbevaring i lukket beholder. Alternativt klar til sterilisering, hvis der er behov for dette.
 - Udskift brugt opløsning dagligt eller oftere ved synligt snavs. Ubrugt kan blandingen stå i 2 døgn.
 - Anvend handsker, både i forbindelse med blanding af produktet, ved rengøring af instrumenter, når instrumenter lægges i karret med opløsningen og når de tages op derfra.
 - Producenten anbefaler brug af beskyttelsesbriller under hele processen.
- Sekusept Aktiv
 - Instrumenter rengøres manuelt med vand og sæbe – anvend evt. lille børste
 - Benyt den vedlagte måleske = 40g/60ml til 1 liter vand, giver en opløsning på 4% (high level desinfektion).
 - Bland vand og pulver og rør flere gange i opløsningen under 15 minutter.
 - Efter 15 minutter er opløsningen klar til brug.
 - Rengjorte instrumenter lægges i kar med 4% opløsningen og instrumenterne skal være helt dækket.
 - Instrumenterne skal ligge i opløsningen i 15 minutter.
 - Skyl efterfølgende med rent vand.
 - Instrumenterne aftørres med ren klud og er klar til brug eller opbevaring i lukket beholder. Alternativt klar til sterilisering, hvis der er behov for dette.
 - Opløsningen har en holdbarhed på 24 timer efter blanding. Opløsningen skal dog skiftes, hvis den er synlig forurenet.
 - Anvend handsker, både i forbindelse med blanding af produktet, ved rengøring af instrumenter, når instrumenter lægges i karret med opløsningen og når de tages op derfra.
 - Producenten anbefaler brug af beskyttelsesbriller eller visir under hele processen.

Opbevaring

Instrumenter, der har gennemgået rengøring og desinfektion, skal håndteres med rene hænder og skal opbevares rent og tørt i en lukket beholder, indtil de skal anvendes.

Litteraturreferencer

Nationale infektionshygiejniske retningslinjer, Desinfektion i sundhedssektoren, Statens Serum Institut, Central Enhed for Infektionshygiejne, 2.2 udgave 2024.

Nationale infektionshygiejniske retningslinjer for almen praksis, Statens Serum Institut, Central Enhed for Infektionshygiejne, 2. udgave, 2022.